

Februari - månaden när kriget kom till Europa

I början av februari tog vi våra första steg in i parlamentsbyggnaden i Bryssel, exalterade och förväntansfulla. Det är Marie Hanson, civilingenjörstudent, och Isabella Aslan, stats-, freds- och konfliktvetare, som tagit över stafettpipen som praktikanter vid Centerpartiets Brysselkansli. De första veckorna har minst sagt bjudit på en rivstart, med en stor mängd information att ta till sig och intryck att smälta. Det känns fantastiskt att vi haft möjlighet att spendera våra arbetsdagar på plats i parlamentet, något som fortfarande anses vara en lyx. Givetvis på premisserna att vi är fullvaccinerade och bär munskydd. I mitten av februari beslutade belgiska myndigheter att släppa på en del av de strikta restriktioner som främst riktat sig till restauranglivet, och känslan är att många är optimistiska inför ytterligare lättnader av restriktioner framåt. Parlamentet har varit desto mer återhållsamma, och i dagsläget är de preliminära uppgifterna att lättnader är att förvänta i mitten av mars. Något som vi vid ett flertal tillfällen konstaterat själva, men också fått höra av andra, är att vi är på plats i helt rätt tid. Vi håller tummarna för en successiv återöppning av samhället, och en fin vår i Bryssel!

Till skillnad från den optimistiska inställningen till återöppnandet av Europa efter covid-19-pandemin har det varit långt mer dystert på det säkerhetspolitiska området. Under de senaste dagarna har vi sett en upptrappning av konflikten mellan Ryssland och Ukraina, något som numera kan benämnas som en fullskalig invasion. I media talas det om att Europa befinner sig i en militär kris som inte upplevts sedan andra världskriget. Ryssland har sedan några månader tillbaka samlat stora styrkor längs gränsen mot Ukraina, och anfaller nu från såväl öst, genom områden som styrs av ryskstödda separatister, som söderifrån genom att dra fördel av deras annektering av Krimhalvön. Dessutom har ryska marktrupper gått in i Ukraina från Belarus i norr. Det är en otroligt oroväckande utveckling som just nu spelas upp framför våra ögon, och tyvärr ser det inte ljust ut. Under föregående vecka röstade Europaparlamentet igenom kommissionens förslag gällande att bistå med ekonomiskt stöd på 1,2 miljarder Euro till Ukraina vid en krissituation för att stärka deras motståndskraft. Samtliga svenska partier röstade för förslaget, förutom Sverigedemokraterna. Sverigedemokraternas handlande är ytterst beklagligt, om än föga förvånande. Partiet har sedan tidigare uttryckt en Rysslandsvänlig inställning, inte minst då Jimmie Åkesson hade svårt att välja mellan Putin och Biden i den uppmärksammade intervjun i SVT:s *30 minuter* tidigare i februari.

Våra finska kollegor i parlamentet har uttryckt att det skett en förändring i Putins agerande sedan pandemins intåg, vilket bekräftats av svenska medier som uppdaterar oss non-stop angående utvecklingen i Ukraina. I Sveriges Radio Ekot intervjuas experter som talar om ett förstärkt stormaktsvansinne, där den ryske presidenten numera inte längre lyssnar på sina närmaste medarbetare. Här inkluderas bland annat det ryska säkerhetsrådet som tidigare haft stort inflytande på och respekterats av Putin. I slutet av februari kunde världen, i direktsändning, följa hur Putin bland

annat förlöjligade spionchefen Sergej Narysjkin vid ett sammanträde. Om man tidigare har kunnat minska den obehagliga känslan genom att skaka på huvudet och påtala att han är en ensam galen individ, så är det tyvärr helt omöjligt i dagsläget. När till och med Ungerns premiärminister, tillika Putins sedan tidigare trogna allierade, Viktor Orbán går ut och fördömer Ryssland agerande - då vet man att det är något extremt obehagligt på gång.

För våra parlamentariker har invasionen av Ukraina medfört en mängd följdfrågor om hur detta kommer påverka EU, och hur EU kan påverka Ryssland. För Abirs del har bland annat migration tagit plats på agendan, där EU uppmanar sina medlemsländer att underlätta och förbereda sig för de flyktingströmmar som kommer att uppstå när Ukrainska medborgare flyr för sina liv. För Emmas del har det handlat om hur EU ska tackla en potentiell energikris, till följd av att tillförseln av rysk naturgas kan komma att strypas helt. Redan nu har Tysklands förbundskansler Olaf Scholz satt stopp för den ryska gasledningen Nord Stream 2. Ett tydligt ställningstagande som dock medför en problematisk situation för Tysklands energiförsörjning. Förutom att situationen givetvis utgör en horribel humanitär kris kan den dessutom tvinga flera medlemsländer att gå tillbaka till en energimix som medför ökade utsläpp.

Det är svårt att förutspå vad vi har att vänta oss de kommande dagarna, med tanke på den snabba utveckling som skett under bara de senaste timmarna. Något som dock är säkert är att både EU och USA är fast beslutna att införa sanktioner som kännbart ska påverka Ryssland i maximal utsträckning. Hur sanktionerna i slutändan utformas, och mer centralt - hur de mottas från ryskt håll, återstår att se.

Som en strimma ljus i den annars så mörka tillvaron i den europeiska politiken går det att konstatera att vi fått bevittna en viktig vinst för demokratin tidigare under februari månad. Det som omnämns som demokratilåset, det vill säga det verktyg som EU ska kunna använda för att dra in bidrag från länder som inte följer respekterar rättsliga principer, har gått igenom. Detta är något som Centerpartiet jobbat hårt för, och har nu blivit verklighet. I dagsläget påverkar det Polen och Ungern, som under en längre tid gått mot ett alltmer antidemokratiskt styre. Polen och Ungern är två av de största bidragstagarna inom EU sett till antalet invånare, vilka nu kommer nekas fortsatt ekonomiskt stöd så länge de inte respekterar rättsstatens principer och mänskliga rättigheter. Under föregående år överklagade den polska regeringen demokratilåset med motiveringen att det saknar juridisk grund i fördragen, samtidigt som Ungern inte varit sen med att lägga fram sina upprörda protester. Den 16:e februari presenterade dock EU-domstolen att Polens överklagan avslås, vilket onekligen är en stor seger för demokratin och alla de politiker som kämpat för detta.

Marie Hanson & Isabella Aslan
Deltagare Centerpartiets internationella akademi
Praktikanter vid Centerpartiets Brysselkansli, Europaparlamentet
2022-02-25

Avslutningsvis vill vi ta tillfället i akt att tacka Brysselkansliet för att ha välkomnat oss med öppna armar under en minst sagt omtumlande tid i parlamentet. Förväntansfullt arbetar vi vidare med våra respektive områden, och ser framemot att insupa så mycket kunskap som möjligt under de kommande månaderna.

På återseende,

Marie Hanson & Isabella Aslan